

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JEZYKA POLSKIEGO W KLASIE IV I ZASADY OCENIANIA

Osiągnięcia ucznia po ukończeniu edukacji w klasie IV.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

- 1) omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji;
- 2) rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach, 3) rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowel lub powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania,
- 4) zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje;
- 5) omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, podtytułu, motto, puenty, punktu kulminacyjnego;
- 6) rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren,
- 7) opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i dostrzega ich wzajemną zależność; 5) odróżnia dialog od monologu;
- 8) wyjaśnia, kim jest podmiot liryczny, narrator, bohater;
- 11) wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy;
- 12) określa tematykę utworu, 14) nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst;
- 15) objaśnia znaczenia dosłowne i niedosłowne tekstu;
- 18) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

- 2) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i bezpośrednio,
- 3) określa temat i główną myśl utworu,
- 7) charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje jego cechy
- 12) dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład innersmiotyczny.
- 13) świadomie i z uwagą odbiera koncerty, spektakle.

II. Kształcenie językowe. 1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

- 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimki, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknienie);
- 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych;
- 4) rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, liczebnika i czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi;
- 6) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;
- 8) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów używanych w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, grupa podmiotu, grupa orzeczenia);
- 12) rozpoznaje typy wypowiedzi: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe – rozumie ich funkcje i je stosuje;
- 13) przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:

- 1) wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego;
- 2) posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny;
- 3) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej.

3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:

- 1) identyfikuje tekst jako komunikat;
- 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;

- 3) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała);
- 4) zna i stosuje zasady akcentowania wyrazów.

4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:

- 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, stosuje reguły pisowni;
- 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki . Uczeń:

- 1) uczestniczy w rozmowie; 3) tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

- 1) tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis, list, zaproszenie, odziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć, charakterystyka.
- 2) wygłasza tekst z pamięci;
- 3) tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu; 4) rozróżnia współczesne formy komunikatów odpowiednio się nimi posługuje zachowując zasady etykiety;
- 6) tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji;

IV. Samokształcenie. Uczeń:

- 1) korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje;
- 2) korzysta ze słowników, w tym: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych;
- 3) zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz *on-line*).

1. Kontrola osiągnięć ucznia odbywać się będzie poprzez:

- *Prace klasowe* – zapowiedziane co najmniej 7 dni wcześniej, obejmujące większą partię materiału.
- *Kartkówki* – (10 – 15 min) niezapowiedziane z aktualnie przerabianego materiału.
- *Odpowiedzi ustne.*
- *Prace domowe.*
- *Aktywny udział w lekcji lub prace samodzielne.*
- *Zadania dodatkowe.*

2. Sposoby uzupełniania wiedzy i umiejętności w przypadku nieobecności ucznia:

- Uczeń ma obowiązek uzupełnić wszystkie notatki lekcyjne – jeśli nie był na lekcjach oraz odrobić zadania domowe i po przyjściu do szkoły uczeń musi być przygotowany.
- Termin uzupełniania wiadomości:
  - do 3 dni nieobecności – bezpośrednio po zwolnieniu,
  - do 2 tygodni nieobecności – tydzień od dnia powrotu do szkoły,
  - do miesiąca nieobecności – 3 tygodnie od dnia powrotu do szkoły.
- Uczeń ma prawo do jednokrotnej próby poprawy oceny z danej formy, w terminie i zasadach określonych przez nauczyciela w dniu otrzymania danej oceny (w terminie do 2 tygodni)

3. Kryteria oceniania:

Ocena	% punktów
celująca	100%
bardzo dobra	89% - 99%
dobra	73% - 88%
dostateczna	51% - 72%
dopuszczająca	31% - 50%
niedostateczna	30% - 0%

4. Kryteria ocen końcowych:

Ocenę celującą – otrzymuje uczeń, który opanował wszystkie treści przewidziane w programie nauczania w klasie IV oraz samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych

Ocenę bardzo dobrą – otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem i sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami

Ocenę dobrą – otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości określone programem, wykazuje aktywność na zajęciach oraz poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do wykonywania samodzielnie typowych zadań.

Ocenę dostateczną – otrzymuje uczeń, który opanował podstawowe treści programowe wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim poziomie trudności.

Ocenę dopuszczającą – otrzymuje uczeń, który opanował treści programowe na poziomie koniecznym, wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności.

Ocenę niedostateczną – otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności na poziomie koniecznym, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają naukę w klasie V.

5. Postanowienia końcowe:

- ocena z poprawy nie zastępuje oceny wcześniejszej (w dzienniku zapisane są obie oceny np. 1/4)
- do ocen częściowych mogą być dopisane „+”,
- formy pomocy dla ucznia nieobecnego na zajęciach: pomoc koleżeńska, okresowe zajęcia wyrównawcze, bezpośrednia pomoc nauczyciela, grupa wsparcia w świetlicy (o sposobie pomocy nauczyciel decyduje indywidualnie).

UZASADNIENIE OCENY

1. Osiągnięcia ucznia podlegają ocenie.
2. Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną.
3. Każda oceniana praca pisemna będzie opatrzona recenzją nauczyciela, w której znajdzie się informacja o tym:
  - a) co uczeń zrobił dobrze,
  - b) co i jak powinien poprawić,
  - c) jak ma się dalej uczyć.

Oceniane odpowiedzi ustne opatrzone będą ustnym komentarzem.

